

Ošetrovatelské péče v pediatrii

Rozdělení dětského věku – stručný přehled

Prenatální období

8 týdnů – *embryonální* období
(tvorba orgánů)

od 9. týdne do narození – období
fetální

Rozdělení dětského věku

novorozenecké období	0 - 28. den věku
užší novorozenecké období	0 - 7. den věku
kojenecké období	29. den - konec 1. roku
batolecí období	2. - 3. rok
předškolní období	4 - 6 let
školní období	7 - 15 let
adolescenti	15 - 18 let

Anatomické odchylky

- nepoměr mezi povrchem těla a hmotností
- nepoměr mezi velikostí hlavy a těla
- krátký a silný krk, hrtan vpředu nahoře, epiglottis dlouhá, nejužší místo v dýchacích cestách těsně pod vazy hlasovými
- pružné chrupavky, vazy, slabá osifikace, růstové chrupavky
- mnoho orgánů na malé ploše – hrudník, dutina břišní

Fyziologické odchylky

- větší objem celkové tělesné vody – 80 %
- rychlejší metabolismus, nutnost častějšího příjmu potravy a vody
- malá rezerva kardiovaskulárního a respiračního systému
- menší objem krve
- nezralé imunitní systémy
- nezralý CNS a regulační mechanismy

Vitální funkce v závislosti na věku (orientační hodnoty)

věk	SF:/min.	TK: mmHg
nedonošený nov.	140	systola 40-60
zralý novorozenec	140	75/50
1-6 měs.		80/50
6-12 měs.	120	90/65
12-24 měs.		95/65
2-6 let	100	100/60
6-12 let	80	110/60

Dechová frekvence v závislosti na věku (orientační hodnoty)

nedonošené dítě	55 - 65 dechů/min.
novorozenec v termínu	35 - 45
1. měsíc	25 - 30
6. měsíc	20 - 25
1. - 2. rok	20 - 25
2. - 3. rok	15 - 20
4. - 6. rok	15 - 20
6. - 8. rok	12 - 20
8. - 12. rok	12 - 20
12. - 14 rok	10 - 14

Novorozenecké období

□ od narození do 28 dne

□ od narození do 7 dne časný novorozenecký věk

- velmi rizikové období
- musí se adaptovat na nové prostředí
- pokud není zcela zdrav prvních 7 dní velmi rizikových
- 80 % kojenecké úmrtnosti připadá na prvních 7 dní

Novorozenecké období

Reakce novorozence *na vše je pláč:*
teplo, chlad, žízeň, hlad, bolest,
leknutí se.

Novorozenecké období – zrak, sluch

- funkční zrak, ale nevyvinutý
- dohlédne do vzdálenosti cca 30 cm
- vidí neostře, černobíle, barvocit se vyvíjí až několik týdnů po narození
- postupně s rozvojem zraku upoutávají kulaté tvary (obličej) a kontrastní předměty
- sluch vyvinut mnohem lépe
- zrak se vyvíjí až do 7 let věku

Kojenecké období

- od 28. dne do 12 měsíců
- dítě je plně adaptováno na zevní prostředí
- první růstová akcelerace cca 30-40 cm za rok
- psychomotorický vývoj
 - stává se chodícím jedincem
 - pokrok v duševním vývoji, stává se osobností
- důležitost kojení
 - vyvážená výživa
 - kontakt s matkou
- preventivní prohlídky, očkování

Kojenecké období

3 měsíce: fixace očima, reakce na zvuk, úchop

pláč

6 měsíců: převalování

pláč, smích, úlek

9 měsíců: stoj, fixace na osoby

pláč, smích, úchop, cílené pohyby, první slova, reakce na osoby

Kojenecké období

- 2. měsíc – vnímá obrysy obličejů a velkých předmětů
- 3-4. měsíc – vidí obličeje
- 5-6. měsíc – vidí předměty, cíleně po nich sahá, upřednostňuje kontrastní barvy
- 7. měsíc – prohlíží si předměty, předává z ručičky do ručičky
- 8. měsíc – ukazuje na předměty
- 10.-11. měsíc – otáčí hlavou a hledá osoby
- *šilhání jednoho oka do šesti měsíců se považuje za fyziologické*

Batolecí období

- od 12. měsíce do 3. roku
- vývoj řeči, ke třetímu roku mluví ve větách
- vývoj myšlení – spontánně přemýšlí
- vývoj paměti – je schopno odříkat básnič'
- zdokonaluje chůzi
- velice rizikové období z hlediska úrazů

Batolectí období

chůze, složité pohyby, věty, fixace
návyků a stereotypů:
mytí, hygiena, tělesná čistota,
uvědomění si sama sebe, fixace
vztahů (cizí, vlastní)

zvídavost a zvědavost
versus žádné zkušenosti
(pády, opaření, intoxikace),
období prvního vzdoru,
vztek

Batolecí období

od dvou let pozná obrázky v knížkách

ve třech letech pozná písmena

Předškolní období

- od 4. do 6. roku
- rozvoj osobnosti a individuality
- je učenlivé a má sklony k různým zájmům (projeví se nadání)
- rozšiřuje slovní zásobu
- rozvoj hrubé motoriky: skáče po jedné noze, vhodná doba pro učení jízdy na kole, kolečkových bruslích, plavání ...
- rozvoj jemné motoriky (kreslení, oblékání, zapnutí knoflíků, vázání tkaniček ...)
- měli bychom dítě:
 - učit čas a hodiny
 - návštěva logopeda po 4 roce v případě špatné výslovnosti

Předškolní období

projevy temperamentu (flegmatik, choleric, sangvinik, melancholik)

projevy dominance nebo submisivity

vývoj dlouhodobé paměti

nadšení z kolektivu versus nechuť ke kolektivizaci

první náznaky šikany a agresivity

Mladší školní věk

- od 6. do 11. roku
- snižuje se nemocnost
- učí se systematické práci
- musí mít vlastní volný čas

- důležitost každodenní všestranné komunikace s dítětem

MLADŠÍ ŠKOLNÍ VĚK

Je to období od šesti do deseti / jedenácti let věku dítěte.
Začíná nástupem do základní školy.

Starší školní věk

Starší školní věk

- od 12. do 15. roku

- začátek puberty (velké hormonální, fyzické a psychické změny)

- puberta:
 - u děvčat končí 16-17 rokem
 - u chlapců končí 18-19 rokem

- v 15 letech důležité rozhodnutí o výběru povolání

Starší školní věk

vyhledávání jedinců stejného věku,
analogie tlupy, dominance silných,
utiskování slabých, touha po vyniknutí

uvědomování si sexuality versus
nezralost psychiky

počínající samostatnost versus
neschopnost řešit problémy se
spolužáky, s ambicemi rodičů, s
vrozenými vlohami

emoce, emoce, emoce
smích, pláč, deprese, negace
autorit (rodiče, prarodiče,
učitelé), idealizace vzorů
(influenceri, zpěváci, herci,
sportovci, negativní osobnosti –
neuvědomění si důsledků jejich
jednání)

Adolescent

- od 15. do 18. roku
- potřeba osamostatnit se
- těžké citové období (sebevraždy)
- vyšší nemocnost (oslabení organismu)

Adolescent

určitá právní odpovědnost
(občanský průkaz) versus
disharmonie ve fyzické, psychické a
sociální zralosti

výrazný rozdíl ve fyzické,
psychické i sociální zralosti a
nutnost soužití ve stejném
kolektivu školy > > často
problémy: šikana, týrání,
drogy...

Děkuji za pozornost

- Zdroj použitých obrázků: <https://www.google.cz/imghp?hl=cs>
- tato prezentace slouží k výukovým účelům, nelze ji kopírovat ani dále šířit